

Projekt z dnia 19 września 2006 r.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI¹⁾
z dnia2006 r.**

w sprawie zasadniczych wymagań dla przyrządów pomiarowych²⁾

Na podstawie art. 9 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2087 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565 i Nr 267, poz. 2258) zarządza się, co następuje:

**ROZDZIAŁ 1
Przepisy ogólne**

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) zasadnicze wymagania dla przyrządów pomiarowych podlegających ocenie zgodności;
- 2) procedury oceny zgodności;
- 3) sposób oznakowania przyrządów pomiarowych;
- 4) wzór znaku CE.

§ 2. Przepisy rozporządzenia stosuje się do następujących rodzajów przyrządów pomiarowych i ich podzespołów:

- 1) wodomierzy;
- 2) gazomierzy i przeliczników do gazomierzy;
- 3) liczników energii elektrycznej czynnej;
- 4) ciepłomierzy, przetworników przepływu, par czujników temperatury i przeliczników;
- 5) instalacji pomiarowych do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości cieczy innych niż woda;
- 6) wag automatycznych:
 - a) dla pojedynczych ładunków,
 - b) porcjujących,
 - c) odważających,
 - d) przenośnikowych,
 - e) wagonowych;
- 7) taksometrów;
- 8) miar materialnych;
- 9) naczyń wyszynkowych;
- 10) przyrządów do pomiaru:
 - a) długości,
 - b) pola powierzchni,
 - c) wielu wymiarów;
- 11) analizatorów spalin samochodowych

¹⁾ Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej – gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. Nr 131, poz. 909).

²⁾ Przepisy niniejszego rozporządzenia wdrażają postanowienia dyrektywy 2004/22/WE z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie przyrządów pomiarowych (Dz. Urz. UE. L 2004 Nr 135 str. 1, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, roz. 13, t. 34, str. 149)

- jeżeli są wprowadzane do obrotu albo użytkowane w ochronie środowiska, na potrzeby bezpieczeństwa i porządku publicznego, w celu ochrony praw konsumenta, a także przy pobieraniu podatków i ceł.

§ 3. Ilekróć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) przyrządzie pomiarowym - należy przez to rozumieć przyrząd pomiarowy, o którym mowa w art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. - Prawo o miarach (Dz. U. z 2004 r. Nr 243, poz. 2441 oraz z 2005 r. Nr 163, poz. 1362 i Nr 180, poz. 1494);
- 2) podzespole – należy przez to rozumieć urządzenie działające niezależnie i tworzące w połączeniu z innymi podzespołami, z którymi jest kompatybilne, przyrząd pomiarowy albo współpracujące z przyrządem pomiarowym, z którym jest kompatybilne;
- 3) wielkości mierzonej – należy przez to rozumieć określoną wielkość stanowiącą przedmiot pomiaru;
- 4) wielkości wpływającej – należy przez to rozumieć wielkość, niebędącą wielkością mierzoną, która ma jednak wpływ na wynik pomiaru;
- 5) warunkach znamionowych użytkowania – należy przez to rozumieć ustalone wartości wielkości mierzonej oraz wielkości wpływających, stanowiące normalne warunki pracy przyrządu;
- 6) zaburzeniu – należy przez to rozumieć wielkość wpływającą, mającą wartość zawartą w granicach określonych w odpowiednich zasadniczych wymaganiach, lecz poza warunkami znamionowymi użytkowania przyrządu pomiarowego; wielkość wpływająca jest zaburzeniem, jeżeli nie określono dla niej warunków znamionowych użytkowania;
- 7) wartości zmiany krytycznej – należy przez to rozumieć wartość, przy której zmiana wyniku pomiaru uważana jest za niepożądaną;
- 8) sprzedaży konsumenckiej – należy przez to rozumieć sprzedaż, o której mowa w ustawie z dnia 22 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 141, poz. 1176 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959), przy której podstawą do ustalenia ceny jest wynik pomiaru dokonanego przyrządem pomiarowym;
- 9) warunkach środowiskowych – należy przez to rozumieć warunki, w których przyrząd pomiarowy może być użytkowany;
- 10) błędzie granicznym dopuszczalnym (MPE) – należy przez to rozumieć wartości skrajne błędu, określone w zasadniczych wymaganiach dla danego przyrządu pomiarowego;
- 11) klasie dokładności - należy przez to rozumieć klasę danego rodzaju przyrządów pomiarowych spełniających określone właściwości metrologiczne, i których błędy zawarte są w określonych granicach; klasę dokładności oznacza się liczbą lub znakiem przyjętym umownie, nazywanym oznaczeniem klasy;
- 12) cechach zabezpieczających – należy przez to rozumieć cechy nakładane w określonych miejscach na przyrządzie pomiarowym przeznaczone do jego zabezpieczenia, jeżeli jest to niezbędne, przed niedozwoloną modyfikacją, ponowną regulacją lub usunięciem części składowych przez osoby nieuprawnione;
- 13) wodomierzu – należy przez to rozumieć przyrząd pomiarowy przeznaczony do pomiaru, zapamiętywania i wskazywania objętości wody przepływającej przez przetwornik pomiarowy w warunkach pomiarowych;

- 14) gazomierzu – należy przez to rozumieć przyrząd pomiarowy przeznaczony do pomiaru, zapamiętywania i wyświetlania ilości (objętości lub masy) gazu, która przez niego przepłynęła;
- 15) przeliczniku do gazomierza – należy przez to rozumieć podzespół współpracujący z gazomierzem, automatycznie przeliczający ilość gazu zmierzoną w warunkach pomiarowych na ilość gazu w warunkach bazowych;
- 16) liczniku energii elektrycznej czynnej – należy przez to rozumieć przyrząd pomiarowy przeznaczony do pomiaru energii elektrycznej czynnej pobieranej w obwodzie elektrycznym;
- 17) ciepłomierzu – należy przez to rozumieć przyrząd pomiarowy przeznaczony do pomiaru ciepła, oddawanego przez ciecz będącą ciekłym nośnikiem ciepła w obiegu wymiany ciepła, wykonany jako przyrząd zespolony albo przyrząd składany złożony z następujących podzespołów: przetwornika przepływu, pary czujników temperatury i przelicznika, albo jako kombinacja tych dwóch rodzajów konstrukcji;
- 18) instalacji pomiarowej – należy przez to rozumieć przyrząd pomiarowy przeznaczony do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości (objętości lub masy) cieczy innych niż woda, składający się z licznika oraz innych urządzeń niezbędnych do zapewnienia poprawnego pomiaru lub ułatwiających przeprowadzanie czynności pomiarowych;
- 19) wadze automatycznej – należy przez to rozumieć przyrząd pomiarowy przeznaczony do pomiaru masy produktu bez udziału operatora, działający według założonego automatycznego cyklu określonego dla danej wagi;
- 20) taksometrze – należy przez to rozumieć przyrząd pomiarowy przeznaczony do pomiaru czasu trwania kursu pojazdu i obliczania długości przebytej drogi na podstawie sygnału dostarczanego przez nadajnik sygnału długości drogi oraz obliczania i wyświetlania opłaty należnej za kurs na podstawie obliczonej długości drogi lub zmierzonego czasu trwania kursu;
- 21) materialnej miarze – należy przez to rozumieć urządzenie przeznaczone do odtwarzania lub dostarczania jednej lub wielu znanych wartości danej wielkości w sposób niezmienny podczas jego stosowania;
- 22) materialnej miarze długości – należy przez to rozumieć materialną miarę zawierającą wskaźy podziałki, których odległości podane są w legalnych jednostkach miary długości;
- 23) naczyniu wyszynkowym – należy przez to rozumieć pojemnik pomiarowy przeznaczony do określania objętości cieczy sprzedawanej do natychmiastowej konsumpcji, z wyłączeniem produktów leczniczych;
- 24) przyrządzie do pomiaru długości – należy przez to rozumieć przyrząd pomiarowy służący do wyznaczania długości materiałów typu lina, w szczególności materiałów włókienniczych, taśm, kabli, podczas ruchu posuwowego materiału mierzonego;
- 25) przyrządzie do pomiaru pola powierzchni – należy przez to rozumieć przyrząd pomiarowy przeznaczony do wyznaczania pola powierzchni materiałów o nieregularnych kształtach, w szczególności skór;
- 26) przyrządzie do pomiaru wielu wymiarów – należy przez to rozumieć przyrząd pomiarowy przeznaczony do wyznaczania długości, wysokości i szerokości najmniejszego prostokątnego równoległoscianu zawierającego produkt;
- 27) analizatorze spalin samochodowych – należy przez to rozumieć przyrząd pomiarowy przeznaczony do oznaczania, przy zawartości wilgoci właściwej dla badanej próbki, ułamków objętościowych następujących składników gazów spalinowych:
 - a) tlenku węgla (CO),
 - b) dwutlenku węgla (CO₂),
 - c) tlenu (O₂),

- d) węglowodorów (HC)
 - emitowanych przez silniki pojazdów mechanicznych o zapłonie iskrowym;
- 28) certyfikacie badania typu WE i certyfikacie badania projektu WE – należy przez to rozumieć certyfikat zgodności, o którym mowa w art. 5 pkt 9 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności;
- 29) jednostce notyfikowanej – należy przez to rozumieć notyfikowaną jednostkę certyfikującą, kontrolującą lub laboratorium, które spełniły wymagania zawarte w rozdziale 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności.

§ 4. Jeżeli do przyrządu pomiarowego mają zastosowanie odrębne przepisy, które przewidują umieszczenie oznakowania CE, oznakowanie to może być umieszczone pod warunkiem, że przyrząd ten spełnia również wymagania określone w tych przepisach.

§ 5. Dopuszcza się możliwość prezentacji na targach, wystawach i innych pokazach przyrządów pomiarowych lub ich podzespołów, które nie spełniają wymagań określonych w rozporządzeniu, jeżeli w sposób widoczny i wyraźny będzie umieszczona informacja, że są niezgodne z zasadniczymi wymaganiami i nie będą wprowadzane do obrotu lub użytkowania dopóki producent nie doprowadzi ich do zgodności z zasadniczymi wymaganiami określonymi w rozporządzeniu.

ROZDZIAŁ 2

Zasadnicze wymagania dla przyrządów pomiarowych

§ 6. 1. Przyrządy pomiarowe powinny być zaprojektowane oraz wytwarzane w taki sposób, aby zapewniały wysoki poziom:

- 1) ochrony metrologicznej i strony pomiaru miały zaufanie do jego wyniku;
- 2) jakości, przy uwzględnieniu techniki pomiarowej i bezpieczeństwa danych pomiarowych.

2. Rozwiązania przyjęte w konstrukcji przyrządu pomiarowego w celu spełnienia zasadniczych wymagań powinny uwzględniać przewidywany zakres zastosowań przyrządu i dającą się przewidzieć możliwość jego niewłaściwego użycia.

§ 7. 1. Błąd pomiaru wykonanego przyrządem pomiarowym w warunkach znamionowych użytkowania, przy niewystępowaniu zaburzeń, nie powinien przekraczać błędów granicznych dopuszczalnych (MPE) określonych w załącznikach nr 1 – 10 do rozporządzenia.

2. Błąd graniczny dopuszczalny (MPE) przyrządu pomiarowego wyraża się jako dwustronną (dodatnią i ujemną) wartość odchylenia od wartości poprawnej pomiaru, o ile w załącznikach nr 1-10 do rozporządzenia nie określono inaczej.

§ 8. 1. Zasadnicze wymagania dotyczące działania poszczególnych rodzajów przyrządów pomiarowych w warunkach znamionowych ich użytkowania i przy występowaniu zaburzeń określają załączniki nr 1 - 10 do rozporządzenia.

2. W przypadku, gdy przyrząd pomiarowy jest przeznaczony do stosowania w ciągłym i niezmiennym polu elektromagnetycznym, wynik badania przeprowadzonego w modulowanym amplitudowo polu elektromagnetycznym powinien mieścić się w zakresie błędu granicznego dopuszczalnego (MPE).

§ 9. Producent, uwzględniając zasadnicze wymagania określone w załącznikach nr 1 - 10 do rozporządzenia, określa dla przyrządu pomiarowego:

- 1) warunki środowiskowe:

- a) klimatyczne,
 - b) mechaniczne,
 - c) elektromagnetyczne
- w których ten przyrząd może być użytkowany;
- 2) warunki zasilania oraz
 - 3) inne wielkości wpływające, które mogą mieć wpływ na dokładność przyrządu pomiarowego.

§ 10. W zakresie warunków środowiskowych klimatycznych producent przyrządu pomiarowego:

- 1) określa górną i dolną granicę temperatury, spośród zakresów wymienionych w poniższej tabeli, o ile w załącznikach nr 1- 10 do rozporządzenia nie określono inaczej:

	Zakresy temperatury			
Górna granica temperatury	30 °C	40 °C	55 °C	70 °C
Dolna granica temperatury	5 °C	- 10 °C	- 25 °C	- 40 °C

- 2) wskazuje, czy przyrząd jest przeznaczony do pracy:
 - a) przy kondensującej lub niekondensującej się parze wodnej,
 - b) w miejscach o charakterze zamkniętym lub otwartym.

§ 11. 1. Rozróżnia się trzy klasy warunków środowiskowych mechanicznych dla przyrządów pomiarowych stosowanych w miejscach narażonych na wibracje i wstrząsy mechaniczne o:

- 1) niskim poziomie - klasa M1;
- 2) znacznym lub wysokim poziomie - klasa M2;
- 3) wysokim lub bardzo wysokim poziomie - klasa M3.

2. Rozróżnia się trzy klasy warunków środowiskowych elektromagnetycznych dla przyrządów pomiarowych, o ile w załącznikach nr 1 – 10 nie określono inaczej:

- 1) stosowanych w miejscach narażonych na zaburzenia odpowiadające budynkom mieszkalnym, usługowym i handlowym oraz zabudowaniom przemysłu drobnego - klasa E1;
- 2) stosowanych w miejscach narażonych na zaburzenia odpowiadające pozostałym zabudowaniom przemysłowym - klasa E2;
- 3) zasilanych z akumulatora pojazdu - klasa E3.

3. Ustalając klasę warunków środowiskowych elektromagnetycznych należy brać pod uwagę następujące wielkości wpływające:

- 1) przerwy w napięciu;
- 2) krótkotrwałe spadki napięcia;
- 3) stany nieustalone w liniach zasilających lub sygnałowych;
- 4) wyładowania elektrostatyczne;
- 5) pola elektromagnetyczne o częstotliwości radiowej;
- 6) pola elektromagnetyczne przewodzone o częstotliwości radiowej, występujące w liniach zasilających lub sygnałowych;
- 7) skoki napięcia w liniach zasilających lub sygnałowych.

4. Przyrządy pomiarowe zaliczane do klasy E3 warunków środowiskowych elektromagnetycznych powinny spełniać zasadnicze wymagania jak dla przyrządów pomiarowych zaliczonych do klasy E2 oraz wymagania w zakresie:

- 1) spadków napięcia spowodowanych rozruchem silników spalinowych;

- 2) stanów nieustalonych, spowodowanych odłączeniem rozładowanego akumulatora w czasie pracy silnika.

§ 12. Producent powinien określić inne wielkości wpływające, niż wymienione w § 10 i 11, które należy brać pod uwagę, w szczególności:

- 1) wahania napięcia;
- 2) zmiany częstotliwości sieci zasilającej;
- 3) pola magnetyczne o częstotliwości zasilania.

§ 13. Przeprowadzając badania i wyznaczając błędy przyrządów pomiarowych podczas dokonywania oceny zgodności należy mieć na względzie, że:

- 1) zasadnicze wymagania, o których mowa w § 7 - 8, powinny być sprawdzone dla każdej odpowiedniej wielkości wpływającej;
- 2) zasadnicze wymagania stosuje się i ocenia oddzielnie dla każdej wielkości wpływającej, przy względnie stałych wartościach odniesienia pozostałych wielkości wpływających, o ile w załącznikach nr 1 – 10 do rozporządzenia nie określono inaczej;
- 3) badania charakterystyk metrologicznych powinny być przeprowadzone podczas lub po oddziaływaniu wielkości wpływających, w zależności od tego, który z tych stanów odpowiada normalnej pracy przyrządu, przy której te wielkości mogą występować;
- 4) w zależności od przewidywanych warunków środowiskowych klimatycznych, w których przyrząd będzie użytkowany, należy zastosować odpowiednio badanie w stanie wilgotnego gorąca:
 - a) stałego (bez kondensacji), gdy kondensacja nie występuje albo
 - b) cyklicznego (z kondensacją), gdy kondensacja jest istotna lub, gdy penetracja pary wodnej będzie przyspieszona przez respirację.

§ 14. Pomiary tej samej wielkości mierzonej wykonywane:

- 1) w różnych miejscach lub przez różnych użytkowników albo
 - 2) w takich samych miejscach i przez tych samych użytkowników
- przy takich samych pozostałych warunkach, powinny dawać zbliżone wyniki, przy czym różnice pomiędzy wynikami poszczególnych pomiarów powinny być małe w stosunku do błędów granicznych dopuszczalnych (MPE) danego przyrządu pomiarowego.

§ 15. 1. Przyrząd pomiarowy powinien być tak zaprojektowany aby:

- 1) był wystarczająco czuły, a jego próg pobudliwości wystarczająco niski dla zamierzonego zadania pomiarowego, z zastrzeżeniem ust. 2;
- 2) zachowywał odpowiednią stałość charakterystyk metrologicznych w czasie określonym przez producenta, po prawidłowym zainstalowaniu, utrzymaniu i stosowaniu zgodnie z instrukcją producenta w przewidzianych dla niego warunkach środowiskowych;
- 3) był zminimalizowany wpływ uszkodzenia mogącego spowodować niedokładny pomiar, o ile wystąpienie tego uszkodzenia nie jest oczywiste.

2. Przyrząd pomiarowy przeznaczony do pomiarów wielkości stałych w czasie powinien być nieczuły na ich niewielkie wahania albo odpowiednio na nie reagować.

§ 16. 1. Przyrząd pomiarowy nie powinien mieć właściwości umożliwiających fałszowanie wyników pomiarów, a możliwość jego niewłaściwego użycia powinna być zminimalizowana.

2. Przyrząd pomiarowy powinien być przydatny do użytkowania w przewidywanym zakresie jego zastosowania, biorąc pod uwagę praktyczne warunki pracy, bez stawiania jego użytkownikowi nieuzasadnionych wymagań, które musiałby spełnić w celu uzyskania poprawnych wyników pomiarów.

3. Błędy wskazań wodomierzy, ciepłomierzy, gazomierzy i liczników energii elektrycznej, stanowiących podstawę do rozliczeń między stronami pomiaru, przy wartości przepływu albo prądu elektrycznego przekraczającej zakresy określone w załącznikach nr 1-4 do rozporządzenia, nie powinny być ustawione w sposób nadmiernie preferujący jedną ze stron pomiaru.

§ 17. 1. Przyrząd pomiarowy powinien być:

- 1) tak zaprojektowany, aby możliwa była kontrola jego pracy podczas użytkowania, w szczególności poprzez zastosowanie odpowiednich urządzeń dodatkowych lub programów umożliwiających taką kontrolę. Procedura kontroli powinna być opisana w instrukcji obsługi przyrządu pomiarowego;
 - 2) trwały podczas użytkowania;
 - 3) wykonany z materiałów dostosowanych do przewidywanych warunków pracy, w których może być użytkowany.
2. Urządzenia dodatkowe, podłączone bezpośrednio albo zdalnie do przyrządu pomiarowego, nie mogą wpływać w sposób niedozwolony na jego charakterystyki metrologiczne.

3. Części składowe przyrządu pomiarowego, istotne dla charakterystyk metrologicznych, powinny być tak zaprojektowane, aby możliwe było ich zabezpieczenie przed dostępem osób nieuprawnionych, a przewidziane środki zabezpieczające zapewniały pozostawienie dowodu ingerencji; dowód ten powinien być dostępny w uzasadnionym okresie czasu.

4. Oprogramowanie przyrządu pomiarowego istotne dla charakterystyk metrologicznych powinno być:

- 1) identyfikowalne, przy czym jego identyfikacja powinna być zapewniona przez sam przyrząd pomiarowy;
 - 2) zabezpieczone przed przypadkowym lub celowym zafalszowaniem;
 - 3) odporne na niedozwolony wpływ oprogramowania dodatkowego realizującego funkcje niezwiązane z pomiarem, jeżeli przyrząd pomiarowy jest wyposażony w takie oprogramowanie.
5. Dane pomiarowe oraz istotne parametry metrologiczne przechowywane lub transmitowane przez przyrząd pomiarowy powinny być zabezpieczone przed przypadkowym lub celowym zafalszowaniem.

§ 18. 1. Wartość działki elementarnej przyrządu pomiarowego wyraża się w postaci: 1×10^n , 2×10^n albo 5×10^n , gdzie „n” jest liczbą całkowitą lub zerem, chyba że w załącznikach nr 1 – 10 do rozporządzenia określono inaczej.

2. Wskazania przyrządu pomiarowego wyraża się w legalnych jednostkach miary.

3. Jednostkę miary lub jej symbol umieszcza się obok wartości liczbowej.

4. Materialne miary oznacza się wartością nominalną lub podziałką z jednostką miary.

§ 19.1. Wskazanie wyniku pomiaru przez przyrząd pomiarowy powinno być:

- 1) przedstawiane na urządzeniu wskazującym lub w formie czytelnego i trwałego wydruku;
- 2) wyraźne i jednoznaczne;
- 3) łatwe do odczytania w warunkach znamionowych użytkowania przyrządu pomiarowego.

2. Wskazaniu wyniku pomiaru przez przyrząd pomiarowy powinny towarzyszyć oznaczenia i opisy informujące użytkownika o ważności tego wyniku.

3. Dodatkowe wskazania wyniku pomiaru, które mogą występować, nie powinny utrudniać odczytu wskazań podstawowych.

4. Przyrząd pomiarowy przeznaczony do stosowania podczas sprzedaży konsumenckiej powinien przedstawiać wyniki pomiaru obu stronom transakcji.

§ 20. 1. Przyrząd pomiarowy, z zastrzeżeniem § 21 ust. 1, powinien zapisywać w sposób trwały wyniki pomiaru wraz z informacją identyfikującą każdą transakcję w przypadku gdy:

- 1) pomiar nie jest możliwy do powtórzenia;
- 2) przyrząd pomiarowy jest zwykle stosowany podczas nieobecności jednej ze stron transakcji.

2. Po zakończeniu pomiaru powinien być dostępny trwały dowód zawierający wyniki pomiaru oraz informacje identyfikujące transakcję.

§ 21. 1. Wodomierze, ciepłomierze, gazomierze i liczniki energii elektrycznej powinny być wyposażone w urządzenia wskazujące, dostępne dla konsumenta bez konieczności użycia dodatkowych narzędzi, których wskazanie jest podstawą do ustalenia wysokości opłaty, niezależnie od tego, czy wynik pomiaru wykonany za ich pomocą może być odczytany zdalnie czy też nie.

2. Urządzenia wskazujące przyrządów pomiarowych, o których mowa w ust. 1, pokazujące całkowitą ilość dostarczonej wody, ciepła, gazu albo energii elektrycznej lub wartości, z których taka ilość może być wyznaczona, stanowiącą w całości lub częściowo podstawę do obliczania wysokości opłat, powinny być skonstruowane w sposób uniemożliwiający skasowanie ich wskazań podczas użytkowania tych urządzeń.

§ 22. 1. Do przyrządu pomiarowego powinna być dołączona, sporządzona w języku polskim, instrukcja obsługi zawierająca informacje, sformułowane w sposób zrozumiały, o zasadach jego działania chyba, że nie wymaga tego prostota przyrządu.

2. Instrukcja obsługi powinna zawierać, w zakresie, w jakim ma to zastosowanie dla danego rodzaju przyrządu pomiarowego:

- 1) określenie warunków znamionowych użytkowania przyrządu pomiarowego;
- 2) wskazanie:
 - a) klasy warunków środowiskowych mechanicznych i elektromagnetycznych,
 - b) górnej i dolnej granicy temperatury,
 - c) możliwości pracy przy występowaniu kondensacji pary wodnej,
 - d) możliwości stosowania przyrządu pomiarowego w miejscach zamkniętych lub otwartych;
- 3) instrukcję instalacji, konserwacji, napraw i dozwolonych regulacji przyrządu pomiarowego;
- 4) opis właściwego działania i innych specjalnych warunków stosowania przyrządu pomiarowego;
- 5) określenie warunków kompatybilności z interfejsami, podzespołami lub innymi przyrządami pomiarowymi.

3. Grupy identycznych przyrządów pomiarowych stosowanych w tym samym miejscu oraz wodomierzy, ciepłomierzy, gazomierzy albo liczników energii elektrycznej nie muszą mieć indywidualnych instrukcji obsługi.

§ 23. Zasadnicze wymagania dla poszczególnych rodzajów przyrządów pomiarowych i, o ile ma to zastosowanie, ich podzespołów określają załączniki nr 1 - 10 do rozporządzenia.

ROZDZIAŁ 3

Procedury oceny zgodności

§ 24. 1. Producent przed wprowadzeniem do obrotu przyrządu pomiarowego i, o ile ma to zastosowanie, jego podzespołu powinien poddać ten przyrząd lub podzespół odpowiedniej procedurze oceny zgodności, o której mowa w załączniku nr 11 do rozporządzenia.

2. Ocena zgodności może być przeprowadzona oddzielnie dla przyrządu pomiarowego i dla jego podzespołu.

§ 25. Ocena zgodności przyrządu pomiarowego i, o ile ma to zastosowanie, jego podzespołu z zasadniczymi wymaganiami może być przeprowadzana z zastosowaniem następujących procedur określonych w załączniku nr 11 do rozporządzenia:

- 1) wewnętrznej kontroli produkcji - moduł A;
- 2) wewnętrznej kontroli produkcji z badaniem wyrobu przez jednostkę notyfikowaną - moduł A1;
- 3) zapewnienia jakości produkcji - moduł D1;
- 4) zapewnienia jakości wyrobu - moduł E1;
- 5) weryfikacji wyrobu - moduł F1;
- 6) weryfikacji jednostkowej - moduł G;
- 7) pełnego zapewnienia jakości - moduł H;
- 8) pełnego zapewnienia jakości z kontrolą projektu - moduł H1;
- 9) badaniu typu - moduł B - oraz:
 - a) zgodności z typem na podstawie wewnętrznej kontroli produkcji - moduł C,
 - b) zgodności z typem na podstawie wewnętrznej kontroli produkcji i badania wyrobu przez jednostkę notyfikowaną - moduł C1,
 - c) zapewnienia jakości produkcji - moduł D,
 - d) zapewnienia jakości wyrobu - moduł E albo
 - e) weryfikacji wyrobu - moduł F.

§ 26. 1. Poszczególne rodzaje przyrządów pomiarowych poddaje się, zgodnie z wyborem producenta, następującym procedurom oceny zgodności określonym w załączniku nr 11 do rozporządzenia:

- 1) wodomierze:
 - a) badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - b) badaniu typu - moduł B - połączonemu z weryfikacją wyrobu - moduł F albo
 - c) pełnemu zapewnieniu jakości z kontrolą projektu - moduł H1;
- 2) gazomierze i przeliczniki do gazomierzy:
 - a) badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - b) badaniu typu - moduł B - połączonemu z weryfikacją wyrobu - moduł F albo
 - c) pełnemu zapewnieniu jakości z kontrolą projektu - moduł H1;
- 3) liczniki energii elektrycznej czynnej:
 - a) badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - b) badaniu typu - moduł B - połączonemu z weryfikacją wyrobu - moduł F albo
 - c) pełnemu zapewnieniu jakości z kontrolą projektu - moduł H1;
- 4) ciepłomierze, przetworniki przepływu, pary czujników temperatury i przeliczniki:

- a) badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - b) badaniu typu - moduł B - połączonemu z weryfikacją wyrobu - moduł F albo
 - c) pełnemu zapewnieniu jakości z kontrolą projektu - moduł H1;
- 5) instalacje pomiarowe:
- a) badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - b) badaniu typu - moduł B - połączonemu z weryfikacją wyrobu - moduł F
 - c) weryfikacji jednostkowej - moduł G albo
 - d) pełnemu zapewnieniu jakości z kontrolą projektu - moduł H1;
- 6) wagi automatyczne:
- a) mechaniczne:
 - badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości wyrobu - moduł E,
 - badaniu typu - moduł B - połączonemu z weryfikacją wyrobu - moduł F,
 - zapewnieniu jakości produkcji - moduł D1,
 - weryfikacji wyrobu - moduł F1,
 - weryfikacji jednostkowej - moduł G albo
 - pełnemu zapewnieniu jakości z kontrolą projektu - moduł H1,
 - b) elektromechaniczne:
 - badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości wyrobu - moduł E,
 - badaniu typu - moduł B - połączonemu z weryfikacją wyrobu - moduł F,
 - weryfikacji jednostkowej - moduł G albo
 - pełnemu zapewnieniu jakości z kontrolą projektu - moduł H1,
 - c) elektroniczne lub zawierające oprogramowanie:
 - badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - badaniu typu - moduł B - połączonemu z weryfikacją wyrobu - moduł F,
 - weryfikacji jednostkowej - moduł G albo
 - pełnemu zapewnieniu jakości z kontrolą projektu - moduł H1,
- 7) taksometry:
- a) badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D
 - b) badaniu typu - moduł B - połączonemu z weryfikacją wyrobu - moduł F albo
 - c) pełnemu zapewnieniu jakości z kontrolą projektu - moduł H1;
- 8) materialne miary długości:
- a) badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - b) zapewnieniu jakości produkcji - moduł D1,
 - c) weryfikacji wyrobu - moduł F1 albo
 - d) weryfikacji jednostkowej - moduł G;
- 9) naczynia wyszynkowe:
- a) wewnętrznej kontroli produkcji z badaniem wyrobu przez jednostkę notyfikowaną - moduł A1,

- b) badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - c) badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości wyrobu - moduł E,
 - d) zapewnieniu jakości produkcji - moduł D1,
 - e) zapewnieniu jakości wyrobu - moduł E1,
 - f) weryfikacji wyrobu - moduł F1 albo
 - g) pełnemu zapewnieniu jakości - moduł H;
- 10) przyrządy do pomiaru długości, przyrządy do pomiaru pola powierzchni skór i przyrządy do pomiaru wielu wymiarów:
- a) mechaniczne lub elektromechaniczne:
 - badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości wyrobu - moduł E,
 - badaniu typu - moduł B - połączonemu z weryfikacją wyrobu - moduł F,
 - zapewnieniu jakości produkcji - moduł D1,
 - zapewnieniu jakości wyrobu - moduł E1,
 - weryfikacji wyrobu - moduł F1,
 - weryfikacji jednostkowej - moduł G,
 - pełnemu zapewnieniu jakości - moduł H albo
 - pełnemu zapewnieniu jakości z kontrolą projektu - moduł H1,
 - b) elektroniczne lub zawierające oprogramowanie:
 - badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - badaniu typu - moduł B - połączonemu z weryfikacją wyrobu - moduł F,
 - weryfikacji jednostkowej - moduł G albo
 - pełnemu zapewnieniu jakości z kontrolą projektu - moduł H1;
- 11) analizatory spalin samochodowych:
- a) badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - b) badaniu typu - moduł B - połączonemu z weryfikacją wyrobu - moduł F albo
 - c) pełnemu zapewnieniu jakości z kontrolą projektu - moduł H1.

2. Dokumentację odnoszącą się do procedur oceny zgodności sporządza się w języku polskim lub w języku zaakceptowanym przez jednostkę notyfikowaną.

3. Informacje dotyczące użytkowania przyrządów pomiarowych powinny być sporządzone w języku polskim.

§ 27. Producent dostarcza jednostce notyfikowanej, o ile ma to zastosowanie, dokumentację techniczną sporządzoną dla przyrządu pomiarowego lub jego grupy, zwaną dalej „dokumentacją techniczną”.

§ 28.1. Dokumentacja techniczna powinna przedstawiać w sposób zrozumiały konstrukcję, wykonanie oraz działanie przyrządu pomiarowego i umożliwiać dokonanie oceny zgodności z zasadniczymi wymaganiami określonymi w rozporządzeniu.

2. Dokumentacja techniczna powinna być na tyle szczegółowa, aby umożliwiała:
- 1) zdefiniowanie charakterystyk metrologicznych przyrządu pomiarowego;
 - 2) odtwarzalność właściwości metrologicznych wyprodukowanych przyrządów pomiarowych, prawidłowo wyregulowanych przy użyciu odpowiednich, przewidzianych przez producenta sposobów regulacji;
 - 3) wykazanie integralności przyrządu pomiarowego;

- 4) ocenę oraz identyfikację typu lub przyrządu pomiarowego.
3. W dokumentacji technicznej zamieszcza się:
 - 1) ogólny opis przyrządu pomiarowego;
 - 2) schemat koncepcyjny, rysunki wykonawcze oraz plany, w szczególności części składowych, podzespołów i obwodów przyrządu pomiarowego;
 - 3) opis procedur produkcyjnych, zapewniających produkcję przyrządów pomiarowych zgodną z założeniami;
 - 4) jeśli ma to zastosowanie, opis urządzeń elektronicznych z rysunkami, wykresami, schematami przepływowymi oraz ogólnymi informacjami o zastosowanym oprogramowaniu, objaśniającym ich charakterystyki i działanie;
 - 5) wyjaśnienia do zagadnień, o których mowa w pkt 2 i 3, wraz z opisem działania przyrządu pomiarowego ;
 - 6) wykaz norm zharmonizowanych zastosowanych częściowo lub w całości, a w przypadku niezastosowania tych norm, opis przyjętych rozwiązań zapewniających spełnianie zasadniczych wymagań określonych w rozporządzeniu;
 - 7) wyniki wykonanych obliczeń konstrukcyjnych oraz sprawdzeń;
 - 8) wyniki odpowiednich badań, jeżeli są niezbędne do wykazania, że wzorzec przyrządu pomiarowego reprezentatywny dla przewidywanej produkcji lub przyrząd pomiarowy spełniają:
 - a) zasadnicze wymagania określone w rozporządzeniu, w deklarowanych warunkach znamionowych użytkowania i przy wskazanych zaburzeniach spowodowanych warunkami środowiskowymi,
 - b) specyfikacje trwałości, w przypadku gazomierzy, wodomierzy, ciepłomierzy oraz instalacji pomiarowych;
 - 9) certyfikaty badania typu WE lub certyfikaty badania projektu WE przyrządów pomiarowych, zawierających części identyczne z zastosowanymi w konstrukcji przyrządu pomiarowego będącego przedmiotem oceny zgodności.

4. Jeżeli odpowiedni program badań został przeprowadzony zgodnie z właściwymi normami zharmonizowanymi, uznaje się, że wyniki badań, o których mowa w ust. 3 pkt 8, wykazują zgodność przyrządu pomiarowego z zasadniczymi wymaganiami.

5. W dokumentacji technicznej producent powinien również wskazać miejsca umieszczania na przyrządzie pomiarowym oznakowań i cech zabezpieczających oraz określić warunki jego kompatybilności z interfejsami i podzespołami, jeżeli będą stosowane.

§ 29. 1. Jednostka notyfikowana, jej kierownik i pracownicy odpowiedzialni za przeprowadzanie oceny zgodności nie powinni być projektantami, producentami, dostawcami ani instalatorami przyrządów pomiarowych będących przedmiotem oceny, ani ich upoważnionymi przedstawicielami. Nie powinni być bezpośrednio zaangażowani w projektowanie, wytwarzanie, promowanie i sprzedaż oraz naprawę lub konserwację przyrządów pomiarowych, ani być przedstawicielami stron przeprowadzających takie czynności.

2. Przepis ust. 1 nie wyłącza możliwości wymiany informacji technicznych, służących ocenie zgodności, między producentem a jednostką notyfikowaną.

§ 30. 1. Jednostka notyfikowana, jej kierownik oraz pracownicy powinni przeprowadzać ocenę zgodności wykazując najwyższy stopień rzetelności zawodowej i kompetencji w dziedzinie metrologii. Nie mogą podlegać jakimkolwiek naciskom i wpływom, w szczególności materialnym, które mogłyby mieć wpływ na ich opinie lub wyniki ich prac, szczególnie ze strony osób lub grup osób zainteresowanych w wynikach oceny zgodności.

2. Jednostka notyfikowana powinna mieć do dyspozycji niezbędnych pracowników oraz odpowiednie wyposażenie umożliwiające właściwe wykonywanie zadań administracyjnych oraz technicznych związanych z oceną zgodności, a także mieć dostęp do sprzętu wymaganego do badań specjalistycznych.

3. Pracownicy jednostki notyfikowanej odpowiedzialni za dokonywanie oceny zgodności powinni odbyć odpowiednie przeszkolenie w tym zakresie, a także posiadać:

- 1) wiedzę niezbędną do przeprowadzania badań oraz odpowiednie doświadczenie w ich przeprowadzaniu;
- 2) umiejętność sporządzania certyfikatów, protokołów i sprawozdań potwierdzających przeprowadzenie badań.

§ 31. Jednostka notyfikowana powinna:

- 1) zapewniać bezstronność kierownika i pracowników przeprowadzających ocenę zgodności;
- 2) nie dopuszczać do stosowania rozwiązań, w których dochody jednostki zależałyby od wyników badań, które wykonuje, a wynagrodzenie kierownika i pracowników byłoby uzależnione od ilości przeprowadzonych badań lub ich wyników;
- 3) zapewniać ochronę informacji zawodowych uzyskanych przez pracowników podczas wykonywania zadań określonych w rozporządzeniu; nie wyłącza to możliwości współpracy z właściwymi organami administracji publicznej.

ROZDZIAŁ 4

Sposób oznakowania przyrządów pomiarowych

§ 32. 1. Na przyrządzie pomiarowym, co do którego stwierdzono zgodność z zasadniczymi wymaganiami określonymi w rozporządzeniu na podstawie jednej z procedur wymienionych w § 25 ust. 1, umieszcza się:

- 1) nazwę lub znak producenta;
- 2) znak CE, a zaraz za nim dodatkowe oznakowanie metrologiczne oraz, jeżeli wynika to z procedury oceny zgodności, numer jednostki notyfikowanej;
- 3) oznaczenie dokładności, w szczególności poprzez wskazanie klasy dokładności, jeżeli wynika to z zasadniczych wymagań.

2. Oznakowanie CE oraz dodatkowe oznakowanie metrologiczne powinny być umieszczone na przyrządzie pomiarowym przez producenta lub na jego odpowiedzialność. W uzasadnionych przypadkach oznakowania te mogą być umieszczane w trakcie cyklu produkcyjnego przyrządów pomiarowych.

3. Jeżeli przyrząd pomiarowy składa się z zestawu działających wspólnie urządzeń, które nie są podzespołami, oznakowania, o których mowa w ust. 1 pkt 2, powinny być umieszczone na głównym urządzeniu przyrządu.

4. Na przyrządzie pomiarowym, o ile ma to zastosowanie, powinny być umieszczone dodatkowo:

- 1) informacje dotyczące warunków użytkowania przyrządu pomiarowego;
- 2) dane dotyczące zdolności pomiarowej przyrządu pomiarowego;
- 3) zakres pomiarowy przyrządu pomiarowego;
- 4) oznaczenie identyfikacyjne przyrządu pomiarowego;
- 5) numer certyfikatu badania typu WE lub certyfikatu badania projektu WE;
- 6) informacje o spełnianiu lub niespełnieniu przez urządzenia dodatkowe, dostarczające dane metrologiczne, zasadniczych wymagań określonych w rozporządzeniu.

5. Na przyrządzie pomiarowym mogą być umieszczane inne oznaczenia pod warunkiem, że nie pogorszą widoczności i czytelności oznakowania CE oraz dodatkowego oznakowania metrologicznego

6. W przypadku, gdy przyrząd pomiarowy jest zbyt mały lub zbyt delikatny, aby umieścić na nim oznakowanie CE i dodatkowe oznakowanie metrologiczne lub informacje i dane, o których mowa w ust 4, powinny być one umieszczone na opakowaniu, jeżeli jest przewidziane, i w dołączanej do przyrządu pomiarowego instrukcji obsługi.

7. Wzór znaku CE określa załącznik nr 12 do rozporządzenia.

§ 33. 1. Oznakowanie CE i dodatkowe oznakowanie metrologiczne powinny być nieusuwalne. Numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej powinien być nieusuwalny i nie ulegać zniszczeniu przy próbie jego usunięcia.

2. Dodatkowe oznakowanie metrologiczne składa się z dużej litery "M" i dwóch ostatnich cyfr roku, w którym zostało umieszczone na przyrządzie pomiarowym, otoczonych prostokątem, którego wysokość powinna być równa wysokości oznakowania CE.

3. Oznakowania i napisy umieszczone na przyrządzie pomiarowym powinny być wyraźnie widoczne lub łatwo dostępne, trwałe, jednoznaczne i niemożliwe do przeniesienia na inny przyrząd.

ROZDZIAŁ 5

Przepis końcowy

§ 34. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 30 października 2006 r.

Minister Gospodarki

UZASADNIENIE
do projektu rozporządzenia w sprawie zasadniczych wymagań
dla przyrządów pomiarowych podlegających ocenie zgodności

I. Uwagi ogólne

Projekt rozporządzenia w sprawie zasadniczych wymagań dla przyrządów pomiarowych podlegających ocenie zgodności ma na celu wdrożenie do ustawodawstwa polskiego dyrektywy 2004/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie przyrządów pomiarowych (Dz. Urz. WE L 135 z 30 kwietnia 2004 r.). Projekt rozporządzenia jest aktem wykonawczym do ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2087).

W dniu 31 marca 2004 r. została uchwalona dyrektywa nowego podejścia 2004/22/WE w sprawie przyrządów pomiarowych (MID - skrót pochodzi od angielskiej nazwy dyrektywy – *Measuring Instruments Directive*), Dyrektywa MID została opublikowana w Dzienniku Urzędowym WE nr L135 z dnia 30 kwietnia 2004 r. i zgodnie z jej art. 23 i art. 24 powinna zostać wdrożona do ustawodawstw państw członkowskich do dnia 30 kwietnia 2006 r., a od 30 października 2006 r. państwa członkowskie powinny zacząć stosować ją w praktyce. Dyrektywa ta uchyla z dniem 29 października 2006 r. 11 spośród 18 w/w dyrektyw starego podejścia dotyczących przyrządów pomiarowych objętych prawną kontrolą metrologiczną: 71/318/EWG, 71/319/EWG, 71/348/EWG, 73/362/EWG, 75/33/EWG, 75/410/EWG, 76/891/EWG, 77/95/EWG, 77/313/EWG, 78/1031/EWG, 79/830/EWG (wraz z zmianami). Zgodnie z koncepcją nowego podejścia przyjętą przez Unię Europejską w 1985 r. harmonizacja ustawodawcza została ograniczona do wymagań zasadniczych, które musi spełniać wyrób wprowadzony do obrotu na rynku Unii, jeśli ma korzystać z prawa swobodnego przepływu towarów.

Z punktu widzenia aktualnego stanu prawnego w zakresie przyrządów pomiarowych, wyrażonego w wydanym na podstawie ustawy z dnia 11 maja 2001 r. Prawo o miarach rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie przyrządów pomiarowych podlegających prawnej kontroli metrologicznej oraz zakresu tej kontroli (Dz. U. Nr 74, poz. 653) dyrektywa MID wprowadza nowe podejście w stosunku do następujących przyrządów pomiarowych objętych obecnie w Polsce prawną kontrolą metrologiczną na podstawie ustawy Prawo o miarach:

- wodomierzy,
- gazomierzy i przeliczników do gazomierzy,
- liczników energii elektrycznej czynnej,

- ciepłomierzy,
- instalacji pomiarowych do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości cieczy innych niż woda,
- wag automatycznych – dla pojedynczych ładunków, kontrolujących, porcjujących odważających, przenośnikowych i wagonowych,
- taksometrów,
- miar materialnych,
- przyrządów do pomiaru wymiarów tj. przyrządów do pomiaru długości tkanin, drutu, kabla, materiałów taśmowych, opatrunkowych i papierowych, przyrządów do pomiaru pola powierzchni,
- analizatorów spalin samochodowych.

Ponadto dyrektywa MID wprowadza kontrolę metrologiczną w stosunku do dwóch innych przyrządów pomiarowych: naczyń wyszynkowych i przyrządów do pomiaru wielu wymiarów.

Zgodnie z dyrektywą MID w/w przyrządy przed wprowadzeniem do obrotu lub użytkowania będą podlegać ocenie zgodności, a nie jak dotychczas prawnej kontroli metrologicznej w postaci zatwierdzenia typu i legalizacji pierwotnej.

Ocena zgodności jest uregulowana w polskim prawie w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2087) oraz w rozporządzeniach wykonawczych do niej. Ocena zgodności wyrobów dotyczy tylko wymagań zasadniczych, a najprostszą metodą udowodnienia, że wyrób spełnia te wymagania, jest wykazanie zgodności z normą europejską, zharmonizowaną z dyrektywą. Postępowanie dowodzące zgodności musi być realizowane według procedury złożonej z jednego lub dwu spośród kilkunastu modułów oceny zgodności. Niektóre moduły mogą być realizowane przez producenta lub upoważnionego przedstawiciela, większość wymaga jednak udziału strony trzeciej, zwanej jednostką notyfikowaną. Na dowód, że wyrób przeszedł ocenę pomyślnie, na wyrobie nakłada się oznakowanie CE, a producent wystawia deklarację zgodności.

Obecnie tylko jeden rodzaj przyrządów pomiarowych – wagi nieautomatyczne podlegają ocenie zgodności. Procedury oceny zgodności i wymagania zasadnicze dla tych wag określa dyrektywa 90/384/EWG implementowana do polskiego prawa na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności. Wagi te do dnia 1 maja 2004r. były objęte prawną kontrolą metrologiczną w formie zatwierdzenia typu, legalizacji pierwotnej i legalizacji ponownej. Od dnia 1 maja 2004 r. wagi automatyczne zostały włączone w system oceny zgodności.

II. Zakres przedmiotowy rozporządzenia.

Projekt rozporządzenia reguluje:

- 1) zasadnicze wymagania dla przyrządów pomiarowych podlegających ocenie zgodności;
- 2) procedury oceny zgodności przyrządów pomiarowych;
- 3) sposób oznakowania przyrządów pomiarowych;
- 4) wzór znaku CE.

Rozporządzenie stosuje się do w/w przyrządów pomiarowych i ich podzespołów, jeżeli są stosowane:

- a) w ochronie środowiska;
- b) w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- c) w ochronie praw konsumenta;
- d) przy pobieraniu podatków i ceł;
- e) w obrocie handlowym.

Zasadniczo Państwa Członkowskie powinny nakazać prawną kontrolę metrologiczną. Jeżeli przyrząd pomiarowy jest objęty prawną kontrolą metrologiczną, należy stosować przyrządy pomiarowe, które spełniają wspólne wymagania dotyczące ich działania.

Dyrektywa oparta jest jednak na zasadzie fakultatywności według której Państwa Członkowskie mogą wykonywać swoje prawo decydowania o regulacji wszelkich przyrządów objętych niniejszą dyrektywą, należy ją jednak stosować jedynie w takim zakresie, w jakim nie spowoduje to nieuczciwej konkurencji.

Ad. 1.

Zasadnicze wymagania zostały podzielone na dwie grupy:

- 1) wymagania wspólne dla wszystkich rodzajów przyrządów pomiarowych, zawarte w rozdziale 2 rozporządzenia;
- 2) wymagania specyficzne dla poszczególnych rodzajów przyrządów pomiarowych, określone w załącznikach nr 1 - 10 do rozporządzenia.

Ad. 2.

Producent zgłaszający przyrząd pomiarowy do oceny zgodności może dokonać wyboru spośród następujących procedur oceny zgodności z zasadniczymi wymaganiami, w zależności od rodzaju przyrządu:

- 1) wodomierze:

- a) badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - b) badaniu typu - moduł B - połączonemu z weryfikacją wyrobu - moduł F albo
 - c) pełnemu zapewnieniu jakości z kontrolą projektu - moduł H1;
- 2) gazomierze i przeliczniki do gazomierzy:
- a) badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - b) badaniu typu - moduł B - połączonemu z weryfikacją wyrobu - moduł F albo
 - c) pełnemu zapewnieniu jakości z kontrolą projektu - moduł H1;
- 3) liczniki energii elektrycznej czynnej:
- a) badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - b) badaniu typu - moduł B - połączonemu z weryfikacją wyrobu - moduł F albo
 - c) pełnemu zapewnieniu jakości z kontrolą projektu - moduł H1;
- 4) ciepłomierze, przetworniki przepływu, pary czujników temperatury i przeliczniki:
- a) badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - b) badaniu typu - moduł B - połączonemu z weryfikacją wyrobu - moduł F albo
 - c) pełnemu zapewnieniu jakości z kontrolą projektu - moduł H1;
- 5) instalacje pomiarowe:
- a) badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - b) badaniu typu - moduł B - połączonemu z weryfikacją wyrobu - moduł F
 - c) weryfikacji jednostkowej - moduł G albo
 - d) pełnemu zapewnieniu jakości z kontrolą projektu - moduł H1;
- 6) wagi automatyczne:
- a) mechaniczne:
 - - badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - - badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości wyrobu - moduł E,
 - badaniu typu - moduł B - połączonemu z weryfikacją wyrobu - moduł F,
 - zapewnieniu jakości produkcji - moduł D1,
 - weryfikacji wyrobu - moduł F1,
 - weryfikacji jednostkowej - moduł G albo
 - pełnemu zapewnieniu jakości z kontrolą projektu - moduł H1,
 - b) elektromechaniczne:
 - badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości wyrobu - moduł E,
 - badaniu typu - moduł B - połączonemu z weryfikacją wyrobu - moduł F,
 - weryfikacji jednostkowej - moduł G albo
 - pełnemu zapewnieniu jakości z kontrolą projektu - moduł H1,
 - c) elektroniczne lub zawierające oprogramowanie:
 - badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - badaniu typu - moduł B - połączonemu z weryfikacją wyrobu - moduł F,
 - weryfikacji jednostkowej - moduł G albo

- pełnemu zapewnieniu jakości z kontrolą projektu - moduł H1,
- 7) taksometry:
- a) badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D
 - b) badaniu typu - moduł B - połączonemu z weryfikacją wyrobu - moduł F albo
 - c) pełnemu zapewnieniu jakości z kontrolą projektu - moduł H1;
- 8) materialne miary długości:
- a) badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - b) zapewnieniu jakości produkcji - moduł D1,
 - c) weryfikacji wyrobu - moduł F1 albo
 - d) weryfikacji jednostkowej - moduł G;
- 9) naczynia wyszynkowe:
- a) wewnętrznej kontroli produkcji z badaniem wyrobu przez jednostkę notyfikowaną - moduł A1,
 - b) badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - c) badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości wyrobu - moduł E,
 - d) zapewnieniu jakości produkcji - moduł D1,
 - e) zapewnieniu jakości wyrobu - moduł E1,
 - f) weryfikacji wyrobu - moduł F1 albo
 - g) pełnemu zapewnieniu jakości - moduł H;
- 10) przyrządy do pomiaru długości i przyrządy do pomiaru pola powierzchni skór oraz przyrządy do pomiaru wielu wymiarów:
- a) mechaniczne lub elektromechaniczne:
 - badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości wyrobu - moduł E,
 - badaniu typu - moduł B - połączonemu z weryfikacją wyrobu - moduł F,
 - zapewnieniu jakości produkcji - moduł D1,
 - zapewnieniu jakości wyrobu - moduł E1,
 - weryfikacji wyrobu - moduł F1,
 - weryfikacji jednostkowej - moduł G,
 - pełnemu zapewnieniu jakości - moduł H albo
 - pełnemu zapewnieniu jakości z kontrolą projektu - moduł H1,
 - b) elektroniczne lub zawierające oprogramowanie:
 - badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - badaniu typu - moduł B - połączonemu z weryfikacją wyrobu - moduł F,
 - weryfikacji jednostkowej - moduł G albo
 - pełnemu zapewnieniu jakości z kontrolą projektu - moduł H1;
- 11) analizatory spalin samochodowych:
- a) badaniu typu - moduł B - połączonemu z zapewnieniem jakości produkcji - moduł D,
 - b) badaniu typu - moduł B - połączonemu z weryfikacją wyrobu - moduł F albo
 - c) pełnemu zapewnieniu jakości z kontrolą projektu - moduł H1.

Poszczególne moduły są opisane w załączniku nr 11 do rozporządzenia.

Państwa Członkowskie powinny notyfikować w innych Państwach Członkowskich i w Komisji jednostki pozostające pod ich jurysdykcją, które zostały wyznaczone do wykonywania zadań odnoszących się do modułów oceny zgodności, wraz z ich numerami identyfikacyjnymi nadanymi przez Komisję, rodzajem lub rodzajami przyrządów pomiarowych, do których jednostka jest wyznaczona oraz dodatkowo, jeżeli ma to zastosowanie, klasami dokładności przyrządów, zakresem pomiarowym, techniką pomiaru, ewentualnie innymi parametrami przyrządów, ograniczającymi zakres notyfikacji. Przy wyznaczaniu takich jednostek powinny być stosowane kryteria określone w rozporządzeniu..

Ad. 3.

Zgodność przyrządu pomiarowego z wszystkimi postanowieniami rozporządzenia powinna być wskazana przez obecność na nim oznakowania "CE" i dodatkowego oznakowania metrologicznego, w postaci znaku „M”.

Oznakowanie "CE" i dodatkowe oznakowanie metrologiczne powinny być naniesione przez producenta, lub na jego odpowiedzialność. Znaki te mogą być naniesione na przyrząd podczas cyklu produkcyjnego, jeżeli jest to uzasadnione.

Ad. 4.

Znak „CE” składa się z symbolu „CE”, zgodnego z projektem określonym w ust. 1.B, lit. d) załącznika do decyzji 93/465/EWG. Wysokość znaku „CE” powinna wynosić przynajmniej 5 mm. Wzór znaku określa załącznik nr 12 do rozporządzenia.

III. Postanowienia przejściowe dyrektywy MID.

Ze względu na konieczność zapewnienia płynnego przejścia pomiędzy dotychczasowymi systemami prawnej kontroli metrologicznej a systemem oceny zgodności dyrektywa zawiera stosowne postanowienia przejściowe (art. 23), zgodnie, z którymi decyzje zatwierdzenia typu dotyczące przyrządów pomiarowych wydane przed dniem wejścia w życie przepisów wdrażających tę dyrektywę zostają zachowane w mocy do czasu upływu okresów ich ważności, a w przypadku decyzji zatwierdzenia typu bezterminowych do dnia 29 października 2016 r., a przyrządy pomiarowe spełniające prawo stosowane przed 30 października 2006 r. i zgodne z tymi decyzjami zatwierdzenia typu, mogą być wprowadzane do obrotu na dotychczasowych zasadach (legalizowane pierwotnie do czasu upływu okresów ważności decyzji zatwierdzenia typu). Postanowienia te będą wdrożone do systemu prawa polskiego w drodze nowelizacji ustaw Prawo o miarach i o systemie oceny zgodności.

W związku z tym przyrządy pomiarowe objęte dyrektywą MID będą mogły być wprowadzane do obrotu lub użytkowania na następujących zasadach:

- od 30 października 2006 r. przyrządy te, co do zasady, przed wprowadzeniem do obrotu lub użytkowania będą musiały zostać poddane ocenie zgodności,
- w okresie przejściowym tj. pomiędzy 30 października 2006 r. a 29 października 2016 r., przyrządy, posiadające ważną decyzję zatwierdzenia typu wydaną przed dniem 30 października 2006 r., na podstawie ustawy Prawo o miarach, będą mogły być nadal produkowane i poddawane legalizacji pierwotnej na dotychczasowych zasadach, dokonywanej przez administrację miar, aż do upływu terminu ważności tej decyzji.

Zgodnie z przepisem art. 24 dyrektywy MID przedmiotowe rozporządzenie powinno zostać podpisane i opublikowane do dnia 30 kwietnia 2006 r. i informacja o tym wraz z tekstem aktu powinna zostać przekazana do Komisji Europejskiej.

Przedmiotowy projekt zawiera przepisy techniczne i jednocześnie zawiera wyłącznie przepisy wdrażające przepisy dyrektywy MID, w związku z tym w ocenie projektodawcy spełniona jest przesłanka określona w § 4 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych z dnia 23 grudnia 2002 r. (Dz. U. Nr 239, poz. 2039) wyłączenia przedmiotowego projektu z obowiązku notyfikacji.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI
do projektu rozporządzenia w sprawie zasadniczych wymagań
dla przyrządów pomiarowych podlegających ocenie zgodności

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje rozporządzenia

Rozporządzenie wpływa na:

- 1) podmioty wprowadzające do obrotu przyrządy pomiarowe podlegające procedurom oceny zgodności - producentów i ich upoważnionych przedstawicieli;
- 2) organy administracji miar.

2. Konsultacje społeczne

Projekt został umieszczony na stronach internetowych GUM. Projekt został skonsultowany z:

- 1) następującymi instytucjami reprezentującymi pracodawców, samorządem gospodarczym i związkami zawodowymi:
 - a) Prezes Krajowej Izby Gospodarczej,
 - b) Federacja Konsumentów,
 - c) Konfederacja Pracodawców Polskich,
 - d) Konfederacja Pracodawców Prywatnych,
 - e) Związkiem Rzemiosła Polskiego,
 - f) Business Center Club,
 - g) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
 - h) Forum Związków Zawodowych,
 - i) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”,
- 2) z następującymi producentami i użytkownikami przyrządów pomiarowych oraz innymi zainteresowanymi podmiotami reprezentatywnymi dla poszczególnych rodzajów przyrządów pomiarowych objętych rozporządzeniem:
 - a) ACTARIS Polska Sp. z o.o.; ul. Wrocławska 53; 30-011 Kraków; fax 012 6335625
 - b) ELSTER Kent Metering Sp. z o.o.; ul. Szczawińska 42c; 95-100 Zgierz; fax 042 7176516
 - c) INTERGAZ Sp. z o.o.; ul. Nakielska 42/44; 42-600 Tarnowskie Góry
 - d) PROCAR AL Prymasa Tysiąclecia 78a; 01-424 Warszawa
 - e) TAKSOMETRY CB Electronics; ul. Przybyszewskiego 43; 01-849 Warszawa
 - f) LONTEX ul. Legionów 88b; 43-502 Czechowice Dziedzice
 - g) Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Komunikacji ul. Stępińska 22/30; 00-739 Warszawa
 - h) EUROFIS Sp. z o.o.; ul. Patriotów 179/181; 04-881 Warszawa
 - i) Stowarzyszenie Producentów Wag w Polsce ul. Łęczyńska 58; 20-954 Lublin; fax 081 7450641 j) Stowarzyszenie Wagarzy Polskich ul. Sobocińskiego 19a/3; 40-687 Katowice; fax 032 2059191
 - k) RAD WAG Zakład Mechaniki Precyzyjnej ul. Bracka 28; 26-600 Radom 1)
 - l) NETMARK Sp. z o.o. ul. Bukowa 27; 87-100 Toruń
 - m) AUTO STOMA Analizator Spalin ul. Jagiellońska 2d; 20-806 Lublin
 - n) Przemysłowy Instytut Motoryzacji ul. Jagiellońska 55; 03-301 Warszawa

- o) Radiotechnika Serwis, Laboratorium Pomiarowe Analizatorów Spalin Samochodowych ul. Sienkiewicza 4; 50-335 Wrocław p) HAIK Sp. z o.o. ul. Kórnicka 27; 62-020 Swarzędz q) Izba Gospodarcza Gazownictwa ul. Kasprzaka 25; 01-224 Warszawa; fax 022 6918781 r) Izba Gospodarcza CIEPŁOWNICTWO POLSKIE ul. Elegijna 59; 02-787 Warszawa s) Polska Izba Paliw Płynnych ul. Zygmunta Słomińskiego 19 lokal 54; 00-195 Warszawa; tel/fax 022 6375077; t) PGNiG S.A. ul. Krucza 6/14; 00-537 Warszawa; tel. 022 5835000, 022 6918273; u) ZAKŁAD URZĄDZEŃ DYSTRYBUCYJNYCH Sp. z o.o. ul. Wrocławska 58; 45-701 Opole e-mail: v) Firma MYŚLIWIEC Sp. z o.o. ul. Spółdzielcza 1; 44-240 Żory; w) BIMEX Sp. z o.o. ul. Żytomierska 5; 03-360 Warszawa; x) EMGAZ Sp. z o.o. ul. Stawowa 71; 43-400 Cieszyn y) SCHWARTE Sp. z o.o. ul. BoWiD 91 75-209 Koszalin; z) Linstruments s.c. AL Solodarności 113/32; 00-140 Warszawa aa) ALPLAST S.j. ul. Rynkowska2; 85-503 Bydgoszcz bb) Systemy Pomiarowe PAFAL Sp. z o.o. ul. Łukasińskiego 26; 58-100 Świdnica cc) Zakład Elektronicznych Urządzeń Pomiarowych POZYTON ul. Staszica8; 42-200 Częstochowa dd) EN TECH Sp. z o.o.; ul. Pachońskiego 9; 31-223 Kraków ee) METRON Fabryka Zintegrowanych Systemów Opomiarowania i Rozliczeń ul. Targowa 12/22; 87-100 Toruń ff) Fabryka Wodomierzy Po Wo Gaz S.A. ul. K. Janickiego 23/25; 60-542 Poznań gg) Izba Gospodarcza „Wodociągi Polskie” ul. Jana Kasprzycza 2; 85-073 Bydgoszcz hh) COMMON S.A. ul. Aleksandrowska 67/93; 91-205 Łódź ii) METRIX S.A. ul. Piaskowa 3; 83-110 Tczew jj) AQUATERM Sp. j. ul. Raclawicka 30; 05-092 Łomianki kk) APATOR-KFAP Sp. z o.o. ul. Wrocławska 53; 30-011 Kraków ll) PPHU POLMIAR s.c. T. Grabowski, R. i W. Zawadył, ul. Gen. Zajączka 45 a, 05-270 Marki mm) AM BEST Jerzy Orłowski, ul. Mennicza 3, 50-950 Wrocław nn) PHU EKOR Barbara Korościuk, ul. Śląska 58, 66-400 Gorzów Wielkopolski

Wyniki konsultacji społecznych:

Uwagi do przesłanego projektu zgłosiło 12 podmiotów. Uwzględniono część uwag o charakterze redakcyjnym i zgłoszone drobne uwagi merytoryczne, które w ocenie projektodawcy nie naruszają postanowień przepisów dyrektywy MID, nie uwzględniono uwag dotyczących zawarcia w rozporządzeniu przepisów przejściowych, gdyż są one przedmiotem przygotowanego projektu nowelizacji ustawy Prawo o miarach i ustawy o systemie oceny zgodności.

3. Wpływ rozporządzenia na dochody i wydatki sektora finansów publicznych

Rozporządzenie może mieć wpływ na dochody sektora finansów publicznych. Zgodnie z niniejszym projektem część przyrządów pomiarowych podlegających przed wprowadzeniem do obrotu lub użytkowania dotychczas prawnej kontroli metrologicznej, wykonywanej przez organy administracji miar i upoważnione przez Prezesa GUM podmioty, będzie podlegać ocenie zgodności wykonywanej przez jednostki notyfikowane. W związku z powyższym dochody budżetu państwa z tytułu opłat za przeprowadzanie prawnej kontroli metrologicznej zmniejszą się. Jednakże, w ocenie projektodawcy nastąpi to nie wcześniej niż w roku 2007, przy czym prawdopodobnie, ze względu na rozwiązania przejściowe, zawarte w projekcie nowelizacji ustawy Prawo o miarach i o systemie oceny zgodności, jeszcze przez okres co najmniej kolejnych dwóch lat, zmniejszenie dochodów z tytułu legalizacji pierwotnej będzie minimalne. Od 30 października 2006 r. powinny być pobierane przez GUM i okręgowe urzędy miar, które będą ubiegać się o status jednostek notyfikowanych, opłaty z tytułu przeprowadzania oceny zgodności tych przyrządów. Na dzień 31 grudnia 2004 r. roczne dochody GUM i terenowych organów administracji miar z tytułu wykonywania prawnej kontroli metrologicznej w stosunku do przyrządów pomiarowych objętych MID kształtują się w sposób następujący:

- a) z tytułu legalizacji pierwotnej - ok. 26 500 000 zł,
- b) z tytułu legalizacji ponownej -ok. 18 000 000 zł,

Spadki z tytułu wpływów z opłat za legalizację mogą i prawdopodobnie będą odnotowane z tytułu opłat za legalizację pierwotną, które zostaną zastąpione opłatami za dokonywanie oceny zgodności, w przypadku uzyskania przez urzędy administracji miar statusów jednostek notyfikowanych, jednakże skala jest bardzo trudna do oszacowania na dzień dzisiejszy.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje wzrostu wydatków finansowych w sektorze finansów publicznych,

4. Wpływ rozporządzenia na rynek pracy

Nie przewiduje się bezpośredniego wpływu ustawy na rynek pracy.

5. Wpływ rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Rozporządzenie może mieć wpływ na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki. Projekt wdraża dyrektywę MID, która obejmuje przyrządy pomiarowe, które dotychczas nie podlegały przepisom unijnym. Wraz objęciem tych przyrządów oceną zgodności ich producenci będą mieli możliwość wprowadzania ich na rynki pozostałych państw członkowskich UE bez konieczności przeprowadzania oceny zgodności w państwie, na rynek którego chcieli wprowadzić swoje wyroby. Tym samym będą mogli konkurować z przedsiębiorcami z krajów członkowskich UE. Nadanie przyrządom pomiarowym znaku CE zwiększy ich wiarygodność w obrocie gospodarczym.

6. Wpływ rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny

Nie przewiduje się wpływu ustawy na sytuację i rozwój regionalny.

GLÓWNY URZĄD MIAR

Biuro Prawno - Legislacyjne

BPL-022-16/06

Warszawa, dnia września 2006 r.

Opinia Wstępna

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie zasadniczych wymagań dla przyrządów pomiarowych podlegających ocenie zgodności, wydana zgodnie z § 10 ust. 7 uchwały Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r.

Regulamin pracy Rady Ministrów

(M.P. Nr 13, poz. 221 z późn. zm.)

Projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 9 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – o systemie zgodności (Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2087) i określa:

- 1) zasadnicze wymagania dla przyrządów pomiarowych podlegających ocenie zgodności;
- 2) procedury oceny zgodności przyrządów pomiarowych;
- 3) wzór znaku CE.

Niniejszy projekt wdraża do ustawodawstwa polskiego postanowienia Dyrektywy 2004/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie przyrządów pomiarowych. Projekt spełnia warunek wyłączenia z obowiązku wyłączenia z obowiązku notyfikacji, wynikający z § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych wraz z jego zmianą z dnia 6 kwietnia 2004 r.

Projekt rozporządzenia stanowi pełną i wierną transpozycję aktu Wspólnoty Europejskiego.

Reasumując należy stwierdzić, że projekt rozporządzenia Ministra Gospodarki *sprawie zasadniczych wymagań dla przyrządów pomiarowych podlegających ocenie zgodności* jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.